

Bemærkninger til forslaget

Der er gennem den seneste tid afsløret eksempler på omsorgssvigt over for beboere på plejehjem – svigt, som kun kan betegnes som skampletter på det danske velfærdssamfund. Sådanne forhold er selvsagt uacceptable og må stoppes omgående.

Det er sager vedrørende forholdene på bl.a. Kærbo Plejehjem i København, Birkebo Plejehjem i Odder og Plejehjemmet Bakkegården i Århus, som er oprørende. De viser samstemmende, at der på nogle plejehjem til tider foregår direkte vanrøgt af de ældre.

Når forslagsstilleren vælger at reagere med dette forslag til folketingsbeslutning, er det ud fra en klar fornemmelse af, at de eksempler, som har været fremme i pressen, kun er toppen af et stort, hæsligt isbjerg.

Det forekommer nærmest kriminelt, når plejehjemsbeboere ikke får en ordentlig pleje til trods for, at det ansatte personale har tid nok. Lederne af de plejehjem, hvor sådanne forhold råder, har et tungt ansvar og bør efter forslagsstillerens opfattelse stilles juridisk til ansvar for, hvad der er foregået på det pågældende plejehjem.

Pressen har - heldigvis - også i den seneste tid kunnet bringe eksempler på plejehjem, hvor personalet gør deres arbejde ordentligt, hvor beboerne føler sig godt og værdigt behandlet, og hvor personalet med rette kan være stolte over deres indsats - og af det gode klima, som hersker på plejehjemmet. Det gælder eksempelvis på plejehjemmet »Lotte« i København, der ledes af en engageret plejehjemsleder, som til Jyllands-Posten den 11. januar 2000 bl.a. siger: »Det handler om holdninger. Den evindelige snak om penge, ressourcer og tid er bare en undskyldning for ikke at gøre tingene ordentligt.« Og hun påpeger videre, at en stor del af plejehjemspersonalet »altid har været i det offentlige og ikke aner, hvad der kræves på en privat arbejdsplads, og hvor meget der skal ydes«.

Det virker imidlertid, som om disse positive eksempler mere er undtagelsen end reglen på danske plejehjem. Når plejehjemsbeboere i dagens Danmark eksempelvis udsættes for tvangsmedicinering eller »skjult medicinering« med sløvende medicin, unødigt fastspænding, meget sene bleskift og/eller vending og

genbrug af bleer, manglende tandbørstning og badning, tidlig i-seng-lægning og meget sen opståen, er det uanstændigt over for de hjælpeløse ældre. Når de ældre ikke tør bede plejepersonalet om hjælp, »fordi de har så frygtelig travlt«, er det stærkt foruroligende. De ældre er jo fuldstændig værgeløse, og det benytter personalet sig tilsyneladende af mange steder.

Når disse forhold finder sted på plejehjem, der har personaleressourcer nok, må det nærmest betragtes som kriminelt. Det er i hvert fald udtryk for dårlig ledelse.

Når en engageret embedslæge i Århus kan udtale, at man mange steder »behandler gamle mennesker så overfladisk og uværdigt, at det gør ondt«, og når hun tilføjer, at »forholdene på nogle af de plejehjem, jeg har set, ligner noget fra Rumænien« - ja, så er tiden overmoden til politisk aktion.

Sagen om Kærbo Plejehjem har gjort det klart, at forklaringen på omsorgssvigt på plejehjemmene ikke skal findes i manglende personaleressourcer. En 25-årig studerende fra Roskilde Universitets Center kom som et andet barn i H. C. Andersens eventyr om »Kejserens nye klæder« ind på plejehjemmet, blev ansat og kunne i en rapport konkludere, at det står meget alvorligt til med arbejdsmoralen og forholdene på plejehjemmet. Hvad ingen anden turde eller ville sige højt - men som rigtig mange må have vidst om i lang tid - sagde studenten højt og tydeligt.

De ansatte på plejehjemmene har tilsyneladende typisk tid nok til at passe de ældre. De gider blot ikke bruge tiden på omsorgsarbejdet, men vil hellere sidde i personalets opholdsrum, drikke kaffe og bekræfte sig selv og hinanden i vrangforestillingen om, hvor underbemandede de er på plejehjemmet. Studenten på Kærbo-plejehjemmet har oplyst, at den effektive arbejdstid her var mellem 2 og 4 timer om dagen.

De nævnte sager om omsorgssvigt peger ikke på ressourceproblemer som nogen hovedforklaring. Derfor sætter dette beslutningsforslag primært fokus på tiltag, der inden for de gældende budgetrammer kan skabe bedre forhold for de ældre på Danmarks plejehjem.